

Ἡ ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΜΗΤΗΡ.

«Ἄκουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσίμους μητρός σου· στίβνον γὰρ χαρίτων ἔζη σὴ κυρυφῇ, καὶ κλειὸν χρύσειον περὶ σὴ τραχίλω.»
Παροιμία Σολομώντος.

Ἐκδίδεται κατὰ Πέμπτην ὑπὸ Μ. Δ. Σακκοῦράφου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΛΩΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	δραχ. 6.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	» 7.
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ	» 10.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται.

- Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Ταχυδρομείῳ.
- Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. ταχ. Ἐπιστάταις.
- Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς Ταχυδρομείοις καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένοις.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Περίφημος φιλόσοφος Ἕλληγ (γεννηθεὶς τὸ 470 ἀπέθανε τὸ 400 ἔτος π. Χ.)

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Ὁ Σωκράτης τοῦ ὁποίου τὴν εἰκόνα εἶδετε εἰς τὸ προηγούμενον φυλλάδιον, ὦ φίλοι παῖδες, δὲν ἦτο διόλου ὠραίος, καὶ ὁμολογῶ καὶ ὁ ἴδιος, ὅτι αἱ πρῶται τοῦ κλίσεις πρὸς τὴν ἀσωτείαν συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ παραμορφώσωσι τὰ χαρακτηριστικά του· ἀλλ' ὅτι ἐλάλει περὶ τῆς ἠθικῆς, περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἢ περὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ, τὸ εὐγενὲς τῶν στοχασμῶν του, τὸ πρὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ του, εἶδιον τόσον ἀξιοθαύμαστον ἔκφρασιν εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του, ὥστε μετεβάλλετο ὅλως διόλου, καὶ ἐφαίνετο ὠραιότερος παρὰ ἂν εἶχε τοὺς κανονικωτέρους χαρακτήρας. Ἐυνείθιζε δὲ νὰ συμβουλευῆ τοὺς μαθητάς του νὰ κατοπτρίζονται δηλ. νὰ βλέπωσιν εἰς τὸν καθρέπτην συχνά· καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν εὗρισκον ἑαυτοὺς ὠραίους, νὰ προσέχωσι νὰ μὴ φθείρωσι τὴν ὠραιότητά των διὰ πράξεων κακῶν ὅσοι δὲ εὗρισκον ἑαυτοὺς ἀσχημοὺς νὰ προσπαθῶσι νὰ ἐξαλειφῶσι τὴν ἀσχημίαν τοῦ προσώπου των διὰ τῆς ἀρετῆς,

Εἶχον ἤδη παρέλθει τριάκοντα ἡμέραι ἀφ' ὅτου ἔμεινεν εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔβαλλον τοὺς κακούργους, καὶ ἡ γενναίότης του δὲν ἠλαττώθη ποτέ, ἂν καὶ ἔβλεπε καθ' ἡμέραν τὴν οἰκὸ γένειάν του καὶ τοὺς φίλους του κλαίοντάς· μίαν δὲ πρωΐαν ἐξυπνήσας μὲ τὴν ἀξιοθαύμαστον ἐκείνην ἀταραξίαν τῆς ψυχῆς, ὡς ἂν εὗρισκετο εἰς τὴν εὐτυχεστέραν ἡμέραν τῆς ζωῆς του, βλέπει ἐπὶ τῶν μαθητῶν του δεδακρυσμένον καὶ προσμύνοντα ἐκεῖ πλησίον τοῦ πρὸ πολλοῦ χωρὶς νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ. « Τί νέχ ἔχομεν, Κρίτων; ἠρώτησεν ὁ Σωκράτης. — Ἀλοιμόνον! ἀπεκρίθη οὗτος πνιγόμενος ἀπὸ τοὺς λυγμούς· τὸ πλοῖον ἤλθεν! » Ὁ Σωκράτης ἀκούσας τὴν θλιβερὰν ταύτην εἰδήσιν, δὲν ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ στόματός του οὐδὲν παράπονον, ἂν καὶ ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ ἐπαύριον τῆς ἐπανόδου τῆς ἱερᾶς νεώς, ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς ζωῆς του.

Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν εἰς τὰς Ἀθήνας εἶχεν ἐπιφορτισθῆ ἡ ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ποινῆς εἰς ἔνδεκα ἀνθρώπους· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι, τῶν ὁποίων ἡ καρδιά ἦτο ἐσκληρωμένη ἕνεκα τοῦ ἔργου των, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μὴ συγκινηθῶσιν, ὅτε ἐμβῆκαν εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Σωκράτους, καὶ μάλιστα λέγουσιν, ὅτι ἐκεῖνος, ὅστις ἦλθε νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ, ὅτι ἐκείνη ἡ ἡμέρα ἦτο ἡ τελευταία τῆς ζωῆς του, ἐγονάτισεν ἐνώπιόν του καὶ τοῦ ἐζήτηει συγγνώμην. Τοὺς φρικώδεις τούτους λόγους ἀκούσασα ἡ σύζυγός του Ξανθίππη ἢ ἁποία ἔτυχεν ἐκεῖ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἤρχισε νὰ θρηνῆ καὶ νὰ ὀδυρῆται· ὁ δὲ Σωκράτης διὰ νὰ μὴ ἀποδειλιάσῃ διὰ τοὺς θρήνους τῆς γυναικὸς παρεκάλεσε τὸν Κρίτωνα ἕνα τῶν φίλων του μαθητῶν, νὰ τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ σοφὸς ἐδείκνυεν ἔτι μεγαλειτέραν ὑπομονὴν καὶ σταθερότητα, καὶ ἐξ ὅσων παρευρίσκοντο εἰς τὴν πένθημον ἐκείνην σκηνὴν, μόνος αὐτὸς ἐφαίνετο γαλήνιος καὶ ἀτάραχος, καὶ δὲν ἔπαυε τοῦ νὰ ἐξορκίζῃ τοὺς μαθητάς του νὰ μὴ λυπῶνται τόσον πολὺ, λέγων εἰς αὐτούς, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου δύναται μόνον ν' ἀποθάνῃ, ἀλλ' ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, καὶ πρέπει ν' ἀνταμειβῆται ἢ νὰ τιμωρῆται εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ἂν εἰς τούτον ἔπραξε καλὰ ἢ κακὰ. Ταῦτα δὲ ἀκούοντες οἱ φίλοι του, ἠσπᾶνοντο μεγάλην ἀνακούφισιν τῆς λύπης των.

Οὕτω λοιπόν, παιδία μου, μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ ἀπολαύσωμεν καλλιτέραν ζωὴν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ τὰς ἀνταμοιβὰς τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς δίδει εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἐζήσαν ἐναρέτως εἰς τούτον, ὑποφέρομεν μὲ ὑπομονὴν τὰ δεινά, τὰ ὁποία μᾶς στέλλει ἡ θεία Πρόνοια διὰ νὰ μᾶς δοκιμάζῃ· ὁ δὲ Σωκράτης ἂν καὶ δὲν ἦτο χριστιανός, ἐγνώριζεν ὅμως τὴν ἀλήθειαν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἡ θρησκεία ἡμῶν διδάσκει.

Ἐν τούτοις ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ καλλίτεροι μαθηταὶ καὶ φίλοι τοῦ Σωκράτους παρευρίσκοντο εἰς τὴν φυλακὴν· τότε ὁ Κρίτων ἠρώτησε τὸν διδάσκαλόν του, ἂν εἶχε τι νὰ τῷ παραγγείλῃ. « Νὰ ἦται ἐνά-

ρετος, ἀπεκρίθη ὁ Σωκράτης, διότι τὸ μεγαλειότερον ὄλων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου εἶναι τοῦτο, διὰ τὸ ὅποιον, ὅστις τὸ ἔχει, πρέπει νὰ ζηλεύηται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Μετ' ὀλίγον ἀφοῦ ἐνηγκαλίσθη καὶ ἠσπάσθη διὰ τελευταίαν φροντίζον τὰ τρία μικρά του τέκνα, τὰ ὅποια ἔφερον ἐκεῖ ἐπὶ τούτῳ, ἐβῆκεν ὁ ὑπρέτης καὶ τοῦ ἐπρόσφερε κλαίον τὸ ποτήριον μὲ τὸ κώνειον. Ὁ Σωκράτης ἔλαβε τοῦτο μὲ τὴν συνήθη του ἀταραξίαν, καὶ βλέπων τὸν ὑπρέτην ἀπομακρυνόμενον, καὶ ζητοῦντα νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του, τὰ ὅποια ἔῤῥεον ἀκουσίως, εἶπεν εἰς τοὺς φίλους του. « Ὁ νέος οὗτος ἔχει καλὴν ψυχὴν· ἀφ' οὗτου ἦλθον ἐδῶ δὲ παύει ἀπὸ τοῦ νὰ μὲ πρηγορῇ, καὶ τώρα παρατηρήσατε πῶς κλαίει.

Συνήθως οἱ καταδικασμένοι εἰς θάνατον ἐπινον τὸ κώνειον περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου· ἀλλ' ὁ Σωκράτης ἀντὶ νὰ περιμείνῃ τὴν ὥραν ἐκείνην, ἔλαβε τὸ ποτήριον καὶ ἐκένωσεν αὐτὸ διὰ μιᾶς.

Κατὰ τὴν σκληρὰν ταύτην στιγμήν, καλοὶ μου φίλοι, ὅσοι ἐπαριστοίχιζον τὸν ἐνάρετον ἐκείνον γέροντα ἐξέσπασαν εἰς θρήνους καὶ κλαυθμούς· πρὸ πάντων δὲ ὁ νέος Ἀπολλόδωρος ἐξέβαλλε σπαρτακτικὰς κραυγὰς, ἐνῶ οἱ ἄλλοι συνέστρεφον τὰς χεῖρας, ἢ ἐσκέπαζον τὸ πρόσωπον μὲ τοὺς μανδύας των διὰ ν' ἀποκρύψωσι τὰ δάκρυά των· ἀλλ' ὁ Σωκράτης ἔμενεν ἀτάραχος εἰς τὴν τοιαύτην σπαρτακτικὰν σκηνήν, ὡς νὰ μὴ ἦτο αὐτός, ὅστις ἔμελλε μετ' ὀλίγας στιγμὰς νὰ ἀποθάνῃ. Ἡμεῖς, φίλοι μου, τοῖς ἔλεγεν ἀταράχως, ἀπεμακρύναμεν τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά διὰ νὰ μὴ μᾶς ταραττώσῃ μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὰς οἰμωγὰς των, καὶ τώρα σεῖς οἱ ἄνδρες δὲν δύνασθε νὰ κρατήσητε τὰ ἰδικὰ σας! »

Ἐνῶ δὲ ἐπρόσπαθει τοιουτοτρόπως νὰ τοὺς ἐγκαρδιώσῃ, τὸ φάρμακον ἤρχισε νὰ κάμνῃ τὴν τρομερὰν ἐνέργειάν του, δηλ.: νὰ καθιστᾷ τὸ σῶμα τοῦ Σωκράτους ψυχρὸν ὡς τὸν πάγον· μετ' ὀλίγον ἀφοῦ ἠσθάνθη τοὺς πόδας του ναρκωμένους (αἰμωδιασμένους), καὶ δὲν ἔδυνατο πλέον νὰ σταθῇ, ἐξηπλώθη εἰς τὴν κλίνην καὶ ἐσκεπάσθη μὲ τὸν μανδύαν του· τότε οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔκλεισαν ἀκουσίως, καὶ οἱ φίλοι του, οἵτινες ἐκάθητο πλησίον του πνίγοντες τοὺς λυγ-

μοὺς των, ἤκραζοντο προσεκτικῶς τὴν ἐκλείπουσαν ἀναπνοὴν τοῦ ἄνθρωπου, ἐφάνετο, ὅτι εἶχε ναρκωθῆ, ἀλλ' αἰφνης ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ προσηλώσας αὐτοὺς εἰς τὸν Κρίτωνα, ὅστις ἦτο ὁ πλησιέστερος τῶν ἄλλων, εἶπεν· « Ἐνθυμοῦ, ὅτι εἰς τὴν τελευταίαν μου ἀπέθνησκον, ὑπεσχέθημεν εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν ἓνα ἀλέκτορα, καὶ ἐπιθυμοῦ νὰ ἐκπληρώσῃς τὸ τάξιμον τοῦτο. »

Μετ' ὀλίγον ὁ ἐξαιρετος οὗτος ἀνὴρ ἐξέπνευσεν· ἡ δὲ Ἑλλάς ἔπαιε νὰ θρηνητῇ τὸν θάνατον ἐκείνου, ὅστις ἐγίνε θῦμα τῆς διαφορᾶς καὶ τῆς κακίας.

Ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους, καὶ ἡ λύσσα τῶν ἐχθρῶν του, δὲν κατέστρεψαν τὸ σχολεῖον τῆς φιλοσοφίας, τὸ ὅποιον ἐσύστησεν ἐκεῖνος εἰς τὰς Ἀθήνας· διότι μετ' ὀλίγον ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος, ἐνὸς τῶν λαμπροτέρων μαθητῶν του, εἰς τὸν ὅποιον χρεωστοῦμεν τὴν διδασκαλίαν τῶν τελευταίων στιγμῶν τῆς ζωῆς τοῦ διδασκάλου του. Οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νέου τούτου φιλοσόφου συνηθροίζοντο εἰς ἓνα δημόσιον κῆπον, ὀνομαζόμενον Ἀκαδημίαν, ἐκ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ Ἀκαδήμου, ἐκτὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, ὅπου ἡ νεολαία τῶν Ἀθηναίων ἔτρεχε διὰ νὰ γυμνάζηται. Εἰς τὸν κῆπον λοιπὸν τοῦτον, ὁ Πλάτων ἐδίδασκε τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο νὰ ἀκροασθῶσι, καὶ μεταξύ αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ὅστις μετέπειτα διεδέχθη τὸν Πλάτωνα διδάσκων καὶ αὐτὸς εἰς ἄλλο μέρος τῆς πόλεως λεγόμενον Κυνόταργες. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης περιπατῶν ἐκεῖ ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του, ὅλοι οἱ ὀπαδοὶ τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ ὀνομάσθησαν περιπατητικοί, καθὼς καὶ οἱ τῆς τοῦ Πλάτωνος, Ἀκαδημαῖκοί. Ὅλοι οἱ δοξασθέντες διὰ τὴν παιδείαν των ἄνδρες τῆς Ἑλλάδος ἀνήκουσιν εἰς τὰ δύο ταῦτα σχολεῖα τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τὴν παρατήρησιν ταύτην, παιδιά μου, πρέπει νὰ ἐντυπώσητε καλῶς εἰς τὴν μνήμην σας.

ΤΖΑΜΙΑ.

Ὀνομάζονται τζαμία οἱ ναοί, ὅπου οἱ Μωαμεθανοὶ ἢ Τοῦρκοι συνηθροίζονται διὰ νὰ προσευχηθῶσιν.

Εἰς τὰ τζαμιά οὔτε ἀγία τράπεζα ὑπάρχει, οὔτε εἰκόνες· ἀπὸρον πλῆθος λυχνιῶν καὶ πολλοὶ θολίτικοι τοῦ οἰκοδομήματος ἀκούσιμοι ἐπάνω εἰς στήλας ἐκ μαρμάρου ἢ παρφύρου (σομακί και κινον) εἶναι οὐ κυριώτερος στολισμὸς τῶν τζαμιῶν. Τὸ λιθόστρωτον ἐδαφος αὐτῶν εἶναι ἐστρωμένον ἀπὸ πολυτελεῖς τάπητας, οἱ δὲ Μουσουλμάνοι ἐκβάλλουσι τὰ σανδάλιά των, ὅταν εἰσέρχονται ἐκεῖ.

Ἐξωθεν τῶν τζαμιῶν ὑφθύνται εἰς ἡ δύο μιναρέδες. Ὀνομάζονται δὲ μιναρέδες πύργοι στρογγύλοι καὶ ὑψηλοὶ πλησίον τῶν τζαμιῶν, οἱ ὅποιοι ἀπολήγουσιν εἰς σχῆμα κωδωνοστασίου. Οἱ πύργοι οὗτοι εἶναι ἀξιοσημείωτοι διὰ τὴν ἐλαφρότητα των, καὶ περιστρέφονται κατὰ διάφορα διαστήματα τοῦ ὕψους των, ἀπὸ στρογγύλων ἐξώστας, βλέποντας καὶ πρὸς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ κόσμου· εἰς ἐπάνω ἀναβαίνουσιν οἱ ἄνθρωποι δι' ἐλικοειδῶν κλιμάκων, αἱ ὅποιαι ἔχουσι πλείστας βαθμίδας· πρέπει δὲ τις ἀναβαίνειν ἢ καταβαίνειν ἀνά προσέχη πολὺ· διότι δύναται νὰ ζαλισθῆ καὶ πίπτων νὰ κατασυντριβῆ. Εἰς Μουσουλμάνος ἀναβαίνειν εἰς τοὺς ἐξώστας ἐκείνας τετρακίς τῆς ἡμέρας κατὰ τὰ ἐξημερώματα, τὴν μεσημβρίαν, τὸ δειλινὸν καὶ τὸ ἑσπέρας, προσκαλεῖ τὸν λαὸν εἰς τὴν προσευχὴν μετὰ γαλοφώνως τραγωδῶν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὀνομάζεται μουεζίνος καὶ πολλὰκις εἶναι τόσον καλλίφωνος καὶ ἐπιτήδειος τραγωδίστης ὥστε διὰ τῆς μελωδίας του καὶ αὐτοὺς τοὺς Εὐρωπαίους καταγὰν τεύει.

Ἐμπροσθεν τῶν περισσοτέρων τζαμιῶν ὑπάρχει μεγάλη αὐλὴ μὲ βρύσιν καὶ μὲ πολλὰς μικρὰς δεξαμενάς, ὅπου οἱ Μουσουλμάνοι νίπτονται πρὸ τῆς προσευχῆς.

Ἐντὸς τοῦ περιβόλου τινῶν τζαμιῶν ὑπάρχουσι καὶ νοσοκομεία σχολεῖα, καὶ δένδρα φυτευμένα.

Τὰ τζαμιά τῆς Μένικς καὶ Μεδινᾶς θεωροῦνται ὡς τὰ δύο ἀγία στήρια τῆς Μωαμεθανικῆς θρησκείας· ὅλοι δὲ οἱ Μωαμεθανοὶ ὅταν προσεύχωνται πρέπει νὰ βλέπωσι πρὸς τὸ τζαμίον τῆς Μένικς.

Τὰ περιφημότερα ὡς πρὸς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τζαμιά εἶναι τὸ τζαμίον τοῦ Καίρου, δηλ. τῆς πρωτεύουσος τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸ τῆς ἀγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκκλησία χριστιανικὴ καὶ ἀξιοθαύμαστος διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν πολυτέλειάν της. Καὶ τὴν σήμερον δὲ ἂν καὶ ἀπεγομνῶθη ἀπὸ πάντα χριστιανικὸν στολισμὸν καὶ ἔμεινε μόνον τὸ κτίριον, ἐμπνέει ὅμως τὸ σέβας καὶ τὸν θαυμασμόν εἰς τοὺς εἰσερχομένους, οἱ ὅποιοι αἰσθάνονται τῶντι ὅτι ἐμβαίνουν εἰς οἶκον Θεοῦ.

Τὸ δὲ μᾶλλον ἀξιοσημείωτον τζαμίον τῆς Ἀλγερίας εἶναι τὸ εἰς τὴν Κολεάχ εὐρισκόμενον. Ἡ δὲ Κολεάχ εἶναι μικρὰ πόλις τῆς Ἀλγερίας παράλιος καὶ μὲ μικρὸν λιμένα.

II ΦΩΛΕΑ ΤΟΥ ΑΙΤΟΥ.

Περιηγητὴς τις, ὅστις ἐταξείδευσεν εἰς πολλὰ καὶ διάφορα μέρη, καὶ εἶδεν ἄπειρα πράγματα, ἀναφέρει καὶ ἐν συμβάν, τὸ ὁποῖον ἐπρόξηνσε εἰς αὐτὸν πολλὴν ἐντύπωσιν. Εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Σικατίας, ἢ ὅποια τὸ πάλαι ἐλέγετο Καληδονία, κεῖται ἡ νῆσος Γαρβελόχη, τὴν ὁποίαν περικυκλοῦσι ταραχώδεις θάλασσαί καὶ κινδυνώδεστατοι ὕφαλοι, δηλαδὴ βράχοι ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ μόλις ἕως εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς τῆς θαλάσσης φθάνοντες· ὅθεν καὶ οἱ ταξιδεύοντες, ἂν δὲν γνωρίζωσι τὰ μέρη ταῦτα, ναυαγοῦσιν ἐκεῖ καὶ πνίγονται. Εἰς τὴν νῆσον ταύτην μεταβάς ὁ περιηγητὴς, εὔρε φιλοξενίαν εἰς μίαν καλύβην ἀλιέως, μὲ τοῦ ὁποῖου τὸν δεκαετῆ υἱὸν ἐσχετίσθη καὶ συνέδεσε στενὴν φιλίαν.

Ὁ μικρὸς οὗτος φίλος ὀνομάζετο μὲν κυρίως Ἀρχιβάλδης, κατὰ συγκοπὴν ὅμως Ἀρχίας, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους τῆς ἀλιείας, ἢ νὰ σκάπητῃ τοὺς ἀγροὺς, ἐπρότιμα νὰ συνάζῃ ἄνθη, νὰ πλέκῃ ψάθας, ν' ἀναβαίνειν εἰς ἀποκρήμνους βράχους, ἀπὸ τῶν ὁποίων νὰ παρατηρῆ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἀφρίζοντα κύματα, καὶ πρὸ πάντων κινδυνεύων εἰς τοὺς ὑψηλοὺς βράχους νὰ ἐξετάζῃ τὴν φύσιν καὶ τὰς ἐξείς τῶν θαλασσιῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια ἔχουσι συνήθως τὰς κατοικίας των εἰς τὰ σχίσματα καὶ τὰ κοιλώματα τοιοῦτου εἶδους βράχων.

Ἦτο μὲν ὀλίγος καιρὸς ἀφ' ὅτου ἐγνώρισεν αὐτὸν ὁ περιηγητής, ἠδυνήθη ὁμως κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα τοῦ χρόνου νὰ τὸν κοίνη καὶ τὸν εὖρη λίαν εὐπροσήγορον εἰς τοὺς ξένους, φιλότιμον, ριψοκίνδυνον καὶ φρόνιμον.

Μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ καὶ κάμη τὰς ἐκδρομάς του κατὰ τὸ σύνθηες, ἕνεκα τῆς κακοκαιρίας, ἔμεινεν εἰς τὴν καλύβην, καὶ μὴ ἔχων τί νὰ κάμῃ ἔλαβε τὴν συλλογὴν τοῦ περιηγητοῦ, καὶ ἤρχισε νὰ θεωρῇ τὰ ἐν αὐτῇ ἐξωγραφισμένα πτηνὰ καὶ νὰ διασκαδάζῃ. Τόσον δὲ εὐχαριστήθη ἀπὸ τὰς ζωγραφίας ἐκείνας, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς ἐξήρχετο ὁμοῦ μὲ τὸν περιηγητὴν, καὶ τὸν ἐβοήθει εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς του ἐρεῦνας· οὕτω λοιπὸν ὁ μικρὸς οὗτος εἰλος καὶ σύντροφος τοῦ περιηγητοῦ ἔγεινε καὶ ὁδηγὸς του.

Συνέβη δὲ ποτε νὰ εἰπῇ ὁ περιηγητής, παρόντος καὶ τοῦ Ἀρχία, ὅτι ἐγχειάζετο μεγάλους νεοσσούς θαλασσίου ἀετοῦ· διότι ἕως τότε ἦσας καὶ ἂν κατέβαλε προσπάθειάς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκτήσῃ τοιοῦτου εἴδους πτηνόν. Τοῦτο ἀκούσας ὁ νέος ἠτένισε τὸν περιηγητὴν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήστραψαν χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης ἡμέρας ἰδὼν ὁ περιηγητής, ὅτι ὁ καιρὸς ἦτο καλὸς, ἠτοιμάσθη διὰ νὰ κάμῃ μικρὰν ἐκδρομὴν εἰς τὴν νῆσον, καὶ ἐκάλεσε πρὸς τοὺτοισ καὶ τὸν Ἀρχίαν, διὰ νὰ τὸν ἀκολουθίῃ κατὰ τὴν συνήθειάν του. Ἀλλ' ὁ Ἀρχίας οὔτε φωνὴν, οὔτε ἀκροάσιν. Δὲν ἦτο ἐκεῖ.

Ὁ περιηγητής ἀνεχώρησε μόνος του περίλυπος, βαδίζων δὲ ἤσθάνετο μεγάλως τὸ ὄχληρόν τῆς μοναξίας, διότι ὁ τόπος ἦτο ἔρημος, καὶ ὁ βραχώδης κρημνὸς μεταξὺ τοῦ ὁποίου περιεπλανᾶτο, τῷ ἐφαίνετο περισσώτερον τότε παρ' ἄλλοτε ἄγριος καὶ φοβερός. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ἀπουσία τοῦ Ἀρχίου τῷ ἐπροξένει μεγάλην θλίψιν. Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο διαλογιζόμενος, ἀκούει φωνὴν ἀγωνίας καὶ τρόμου διαταράττουσαν τὴν ἀπαίσιον ἠσυχίαν τῆς μοναξίας. Τοιαύτας φωνάς, ὡ φίλτατοι παῖδες, δὲν εἶχεν ἀκούσει ἕως τότε, καὶ ὡς ἦτον ἐπόμενον ἐσπικίασε καὶ ἐκυριεύθη ὑπὸ τρόμου ὑπερβολικοῦ. Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸ αἷτιον τῶν τοσούτων κραυγῶν, ἀνέβη ταχέως εἰς

τὸν πλησιέστερον βράχον καί, ὡ τῆς ἐκπλήξεώς του! βλέπει τὸν ἀγαπητὸν του Ἀρχίαν κρατοῦντα δύο νεοσσούς ἀετοῦ, καὶ ἀνασυρόμενον ἄνωθεν ὑψηλοῦ βράχου διὰ σχοινίου ἀπὸ δύο ὁμήλικας φίλους του· ἐτι, δὲ καὶ ἕνα τρομερὸν ἀετὸν ἐφορμῶντα ἐναντίον του καὶ ἔτοιμον νὰ τοῦ ἐξωρῶσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ τοὺς γαμφοὺς ὄνυχάς του.

Ὁ περιηγητὴς ἠτοιμάσθη νὰ πυροβολήσῃ, ἀλλὰ συλλογισθεὶς, ὅτ ἡ ζωὴ τοῦ φίλου του ἐκινδύνευε περισσότερον ἐκ τοῦ πυροβολισμοῦ ἀνεχαιτίσθη.

Οὕτως εὐρισκόμενος ὁ ταλαίπωρος Ἀρχίας ἤθελε κατασπαραχθῆ ἀπὸ τοὺς φρικώδεις ὄνυχας τοῦ ἀετοῦ, ἐὰν μόνος του δὲν εὕρισκε τὸ μέσον τῆς σωτηρίας του, ὅπως καὶ μόνος του ἀπεφάσισε νὰ κινδυνεύσῃ. Ἀφίνει λοιπὸν τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο νεοσσῶν, τοὺς ὁποίους διὰ ν' ἀποκτήσῃ ὀλίγον ἔλλειψε νὰ χάσῃ τὴν ζωὴν του. Ὁ δὲ ἀετὸς βλέπων τὸ μικρὸν πτηνὸν πίπτον τὸ παρακολουθεῖ παρευθὺς, καὶ εὐρίσκεται εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ κρηνοῦ μετ' αὐτοῦ.

Ἐκ τούτου λαθόντες καιρὸν οἱ κρατοῦντες τὸ σχοινίον φίλοι τοῦ πιδιδίου, ἀνέστυρον αὐτὸ μὲ ὄσπην ἡδύναντο ταχύτητα, καὶ ἐνῶ ὁ δύστηνος Ἀρχίας ἤγγιζεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς σωτηρίας του, ὁ μαινόμενος ἀετὸς ἀνεώσσε τὴν προσβολὴν μὲ τρομερὸν θόρυβον. Διὰ ν' ἀποφύγῃ δὲ ταύτην ἐχρειάσθη ν' ἀφήσῃ καὶ τὸν ἕτερον νεοσσόν, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν πτῶσιν τραπεῖς πάλιν ὁ ἀετὸς ἀφῆκεν ἐλεύθερον τὸν δεινοπαθήσαντα Ἀρχίαν, τὸν ὁποῖον ἐν διαστήματι ἐνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας ἐτράβηξαν ἐπάνω οἱ γενναῖοι σύντροφοὶ του.

Ὁ περιηγητὴς συνελθὼν ἐκ τοῦ τρόμου, τὸν ὁποῖον ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν ἡ θέα τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου περιστατικοῦ, ἔτρεξε νὰ ἐναγκαλισθῆ τὸν μικρὸν ἀνδρείον κυνηγόν. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπέστρεψαν εἰς τὸ ἀνακλυφθὲν βάρβαρον ὑπὸ τοῦ Ἀρχίου κάλλιον ὀπλισμένοι διὰ τῆς αὐτῆς κινδυνώδη ἐπιχείρησιν κατέβησαν εἰς αὐτό, ἐξέτασαν ἐν ἀνέσει τὴν υπερμεγέθη φωλιάν, ἣ ὁποία ἐκεῖτο εἰς ἐπικίνδυνον θέσιν περιστοιχισμένη ἀπὸ λείψανα φονευμένων ζώων.

Ὁλόκληρον οἰκογένειαν τοιούτων νεοσσῶν κατέκτησεν ὁ περιηγητὴς, τῆς ὁποίας ἐσπούδασε πάσας τὰς ἔξεις καὶ ἀπέκτησε πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἐπεθύμει πρὸ πολλοῦ.

Ἡ καλλιτέρα ὁμῶς ἀπόκτησις ἦτο ἡ τοῦ ἀνδρείου καὶ ἀφρωσιωμένου εἰς αὐτὸν καὶ συμπάσχοντος φίλου του.

Π. Ν. Μ.

Η ΖΟΤΜΑ, Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΗΣ ΚΙΝΝΑΣ.

Κεφάλαιον Ἀ.

Δὲν ὑπάρχει κανεὶς, ὅστις δὲν γνωρίζει τί μεταχειρίζονται τὴν σήμερον οἱ ἰατροὶ διὰ νὰ θεραπεύσωσι τοὺς περιοδικούς πυρετούς· τὸ ἰατρικὸν τοῦτο ὀνομάζεται κινίνη, τὴν ὁποίαν κατασκευάζουσι διὰ τῆς χημείας ἀπὸ ἕνα φλοιὸν δένδρου τοῦ Περσῶ τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς· τοῦτο δὲ τὸ δένδρον ὀνομάζεται κίννα, καὶ μόνον τὸν φλοιὸν αὐτοῦ τριβόμενον εἰς κόνιν μετεχειρίζοντο κατὰ τοῦ πυρετοῦ πρὶν νὰ ἐπινοήσωσι τὴν κινίνην.

Ἡ ἱστορία τῆς ἀνακλύψεως τοῦ πολυτίμου τούτου καὶ σπανίου δένδρου εἶναι, ὡ φίλτατοι παῖδες, πολλὰ περίεργος, καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ, διὰ ν' ἀποδώσῃτε καὶ εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην σας εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας τὸ θαυμάσιον τοῦτο δένδρον καὶ ὠφελιμώτατον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἴσως γνωρίζετε, ὅτι οἱ πρῶτοι κύριοι τῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικῆς ἦσαν οἱ Ἴσπανοί, οἱ ὁποῖοι μετεχειρίζοντο τοὺς δυστυχεῖς Ἰνδοὺς τοῦ τόπου τούτου μὲ πολλὴν σκληρότητα. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἰνδοὶ ἐμίσησαν τοὺς κυρίους των παρὰ πολὺ.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, δηλ. τὸ 1648 ἡ ἀπέχθεια τῶν Ἰνδῶν τοῦ Περσῶ κατὰ τῶν Ἰσπανῶν κυρίων τοῦ τόπου των ὑπῆρχεν ἀκίμη κορυφωμένη· μεταξὺ τῶν ὑποδουλωμένων καὶ καταθλιβομένων τούτων λαῶν ὑπῆρχον παραδόσεις, αἱ ὁποῖαι ἐνθύμιζον εἰς τοὺς ἀθλίους Ἰνδοὺς τὰς φρικώδεις σκληρότητας τῶν νικητῶν πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ἰνδοὺς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν μὲν ὑποταγμένοι, οὐχὶ ὁμῶς καὶ καταβεβλημένοι, ὥστε οἱ Ἰσπανοὶ ἐβασίλευον μόνον καὶ μόνον διὰ τοῦ φόβου.

Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, εἰς ἀντιβασιλεὺς σκληρότερος παρ' ὅλους τοὺς προκατόχους του, διήγειρεν εἰς τὸν ὑψίστον βαθμὸν τὸ ἀνίσχυρον καὶ μυστικὸν μίσος τῶν λαῶν ἐκείνων κατὰ τῶν κυρίων των. Ὁ δὲ γραμματεὺς αὐτοῦ ἀκράτητος εἰς τὰς ὀρέξεις του, εἶχε καταντήσῃ εἰς ἀκρότατον πλεονεξίαν, ὥστε οἱ Ἰνδοὶ ἐμίσησαν αὐτὸν

ἀκόμη περιττότερον παρὰ τὸν κύριόν του. Ὁ γραμματεὺς οὗτος ἀπίθανον ἐξαφνα τὰ δὲ φρικτὰ συμπτώματα πρὸ τοῦ θανάτου του ἀπέδειξαν εἰς πάντας, ὅτι οἱ Ἴνδοι τὸν ἐφαρμάκευταν. Ὅθεν ἐζήτησαν τοὺς ἐνόχους τοῦ ἐγκλήματος τούτου. ἀλλὰ δὲν εὔρον τοιούτους, καὶ πιθανὸν νὰ μὴ ἦσαν. Ἐβεβαίωνον ὁμως, ὅτι οἱ Ἴνδοι ἐγνώριζον δηλητήρια ἰατρικά, τὰ ὁποῖα μετεχειρίζοντο διὰ νὰ φαρμακεύωσι τοὺς Ἰσπανούς.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἡ Ἰσπανία ἀνεκάλεσε τὸν ἀντιβασιλέα τοῦτον καὶ ἔστειλεν ἀντ' αὐτοῦ ἄλλον, ὀνομαζόμενον κόμητα Κινσῶνα. Ὁ κόμης οὗτος ὦν εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας καὶ προικισμένος μὲ ὄλας τὰς ἀρετάς, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ συμφιλίωσιν τοὺς ἐχθρευμένους, καὶ νὰ κερδήσῃ τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων, εἶχε νυμφευθῆ πρὸ ὀλίγου. Φοβούμενος ὁμως μήπως τὸ μίσος καὶ ἡ δολιότης τῶν Ἰνδῶν φθάσῃ μέχρι τῆς γυναικὸς του, προέτρεπεν αὐτὴν νὰ μείνῃ εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἀν καὶ ἐλυπεῖτο κατάκαρδα συλλογίζόμενος, ὅτι ἤθελεν ἀποχωρισθῆ ἀπ' αὐτῆς. Ἡ δὲ κόμησσα, ἀφ' ἐτέρου ἐσοθεῖτο ὑπερβολικῶς στοχαζομένη, ὅτι ὁ σύζυγός της ἐμελλε νὰ ἐκτεθῆ εἰς τὰς φριδερὰς συνωμοσίας, αἵτινες προήρχοντο ἀπὸ τὸ μίτος καὶ τὴν ἐκδίκησιν τῶν Ἰνδῶν. Συμβάντα πρόσφατα, καὶ μάλιστα διηγήσεις μεγαλοποιημέναι παρίστανον, ὅτι οἱ Ἴνδοι ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ὑφάνωσιν ἐν τῷ κρυπτῷ τὰς βδελυκτοτέρας προδοσίας καὶ τὰ φρικτότερα ἐγκλήματα. Ἐδιηγούντο τρομακτικὰ πράγματα περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν φαρμάκων τῶν τόπων ἐκείνων. Ἐκ τῆς φρίκης, τὴν ὁποίαν ἐνέπνεον αἱ ὀλέθρια αὐταὶ διηγήσεις ἀπεφάσισε νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ἀντιβασιλέα, διὰ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπ' αὐτοῦ, ὅπως δύνανται νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ ἀνδρός της μία φιλόστοργος γυνή. Μεταξὺ δὲ τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμελλον νὰ τὴν συνοδεύσωσιν εἰς τὴν Λίμνην, τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Περου, ἦτο καὶ μία ἐκ παιδικῆς ἡλικίας στενὴ φίλη της, ἡ ὁποῖα ὠνομάζετο Βεατρίς. Καὶ δὲν ἦτο μὲν ἀνωτέρα πολὺ κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀπὸ τὴν ἀντιβασιλέα, ἀλλ' ἡ ἀφοσίωσίς της πρὸς αὐτὴν ἦτο τόσον μεγάλη, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι ἦτο μήτηρ της. Ὅθεν καὶ ἐπροσπάθησε

παρὰ πολὺ νὰ καταπέσῃ τὴν κόμησσαν νὰ μείνῃ εἰς Μαδρίτην, τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰσπανίας· βλέπουσα ὁμως αὐτὴν ἀμετάπειστον ἀπεφάσισε νὰ τὴν συνοδεύσῃ εἰς τὸ μακρυνὸν ἐκεῖνο ταξεῖδιον.

Ἐν τούτοις οἱ Ἴνδοι ἀν καὶ εὐχαριστήθησαν, ὅτι ἀπηλλάγησαν ἀπὸ τὸν ἀντιβασιλέα των, δὲν εἶχον ὁμως καλλιτέραν διάθεσιν καὶ διὰ τὸν διαδοχόν του. Ἦρκει μόνον, ὅτι ἦτο Ἰσπανός, καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύναντο νὰ προσμένωσιν ἄλλο τι παρ' αὐτοῦ, εἰμὴ ἀδικίαν, ἀπλησίαν πρὸς τὰ πλοῦτη, καὶ τυραννίαν. Εἰς μάτην ἤκουον ὅτι ὁ κόμης ἦτο πρᾶος, φιλόανθρωπος, δίκαιος· ἐπανελάμβανον μεταξὺ των τό, *Ἰσπανὸς εἶναι!* . . . Εἰς δὲ τὴν λέξιν ταύτην ὑπῆρχον ὄλα τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα ἐκ τοῦ μίσους δύνανται τις νὰ ἐκφράσῃ.

Οἱ Ἴνδοι ἐν τῇ ἀθλιότητί των, ἀφ' οὗτου κατεκτήθη ἡ Ἀμερικὴ ἐξήσκουν μυστικὴν ἐκδίκησιν, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς Ἰσπανὸς ἀκόμη ὑπαπεύθη· καὶ ἠναγκάζοντο μὲν νὰ παραδίδωσιν εἰς τοὺς δυνάστας των πᾶν ὅ,τι εἶχον εἰς χρυσὸν καὶ εἰς ἀδάμαντας, ἐκρυπτον ὁμως τὸ πολυτιμότερον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Μόνοι αὐτοὶ ἐγνώριζον τὰς θαυμασίας ιδιότητας τοῦ σωτηριώδους φλοιοῦ τῆς κίννας. Ὅθεν συνεκάλεσαν μυστικὴν συνέλευσιν γενικὴν, εἰς κρυφόν τόπον ὅπου ὤμωσαν φρικτοτάτους ὅρκους, τοὺς ὁποίους ἀνε νέωνον συχνάκις, καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἦσαν ὑποχρεωμένοι μεταξὺ των νὰ μὴ ἀνακαλύψωσι ποτε εἰς τοὺς δυνάστας των τὸ σπουδαῖον τοῦτο μυστήριον.

Οἱ Ἴνδοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκληροτήτων τῆς δουλείας των, διετήρησαν μεταξὺ των εἶδος ἰδιαιτέρας κυβερνήσεως· εἶχον ἐκλελεγμένον ἀρχηγόν, τοῦ ὁποίου τὸ μυστηριώδες καθήκον ἦτο νὰ συναβροῖζῃ τοὺς συμπατριώτας του ἐν καιρῷ νυκτός, εἰς προσδιωρισμένους καιροὺς διὰ νὰ ἀνανεώνωσι τοὺς ὅρκους των. Οἱ δὲ Ἴνδοι τῶν χωρίων· χαίροντες περισσοτέραν ἐλευθερίαν παρὰ τοὺς ὅσοι ὑπεχρεοῦντο νὰ ὑπηρετῶσιν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ ἀντιβασιλέως, ἢ εἰς τὰς δημοσίας ἐργασίας, δὲν ἐλείπον ποτε ἀπὸ τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας συνελεύσεις, αἱ ὁποῖαι συνεκροτοῦντο εἰς τὰ ὄρη, εἰς ἐρήμους τόπους, ἢ καὶ εἰς μέρη, ὅπου ἠδύναντο νὰ ἔλθωσιν διὰ δρόμων ἀδιαβάτων ἀπὸ τοὺς

Ευρωπαίους. Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ὁ μυστικός ἀρχηγός των ὠνομάζετο Σιμέω. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦτο μὲν μεγαλόκαρδος καὶ γενναῖος ἀλλ' ἐκ τῆς δυστυχίας καὶ ἀπὸ τὰς ἰδιαιτέρας ἀδικίας σκληρυνθεῖσα ἡ καρδία του πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἀποβάλλει πᾶν αἶσθημα πραότητος καὶ ἀγάπης. Σφοδρὰν ἀγανάκτησιν λαμβάνων καθ' ἑκάστην, ἴσως ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀφορμῆς, κατήντησε νὰ γίνῃ βάρβαρος καὶ ἄγριος. Ἐν τούτοις τὴν χαμερπῆ καὶ ἀνανδρὸν σκληρότητα τῶν δηλητηριάσεων ἀπεστρέφετο, καὶ ποτὲ δὲν μετεχειρίσθη τοὺς φρικώδεις τούτους τρόπους τῆς ἐκδικήσεως, καὶ μάλιστα ἐμπόδιζε τοὺς συμπατριώτας του ἀπὸ ταῦτα. Ὁ Σιμέω εἶχεν υἱὸν μονογενῆ ὀνόματι Μιρβάν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐμπνεύσει τὸ κατὰ τῶν Ἰσπανῶν μίσος του.

Ὁ Μιρβάν ἦτο νυμφευμένος πρὸ τριῶν ἐτῶν μὲ μίαν Ἰνδιάναν, ὠραιότεραν ὅλων τῶν ἄλλων τῶν εὐρισκομένων κατὰ τὰ περὶχωρα τῆς Λίμας. Αὐτὴ ὠνομάζετο Ζουμά καὶ ἦτο ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνδρός της καὶ ἔζη μόνον δι' αὐτὸν καὶ δι' ἓν διετὲς τέκνον της.

Ἄλλος τις ἀρχηγός καλούμενος Ἀζάν ἦτο μὲν κατώτερος τοῦ Σιμέω ὡς πρὸς τὴν ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς τοὺς Ἰνδοὺς, ἀλλὰ σκληρότατος καὶ ὀρμητικώτατος πάντων, καὶ οὐδεμίαν ἀρετὴν δὲν ἐμετρίαζε τὴν ἐμφυτον λύσσαν του, ἐκ τῆς ὁποίας ἐκυριεύετο πάντοτε.

Μικρὸν πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ νέου ἀντιβασιλέως, ὁ Σιμέω συνεκάλεσε συνέλευσιν εἰς τὸν λόφον τοῦ δένδρου τῆς ὑγείας (οὕτως ὠνόμαζον τὸ δένδρον τῆς κίννας), καὶ εἶπεν εἰς τοὺς συντρόφους του «Φίλοι μου, νέος ἀντιβασιλεὺς μᾶς στέλλεται ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν ὡς ἐπαναλάβωμεν ὀλόγουρα εἰς τὸ δένδρον τῆς ὑγείας τὸν τρομερὸν ὄρκον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγκαζόμεθα νὰ κρύψωμεν διὰ παντὸς τὰ μυστικά ἡμῶν.»

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Σιμέω, ὑψώσας τὴν φωνὴν καὶ τραχύτερον τόνον λαβῶν ἀνέκραξεν. «Ὁμνύομεν νὰ μὴ φανερώσωμεν ποτε εἰς τὰ τέκνα τῆς Εὐρώπης τὸ θεῖον δῶρον τοῦ ἱεροῦ τούτου δένδρου, τὸ μόνον ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον μένει εἰς ἡμᾶς! Δυστυχία εἰς τὸν ἄπιστον καὶ ἐπίορκον ἐκείνον Ἰνδόν, ὅστις ἐξσπατηθεὶς ἀπὸ ψευδεῖς ἀρετάς,

ἢ ἀπὸ φόβον καὶ ἀδυναμίαν, ἤθελεν ἀνακαλύψει τὸ μυστικὸν τοῦτο εἰς τοὺς δυνάστας τῆς πατρίδος του! Ἄς φυλάξωμεν δι' ἡμᾶς καὶ μόνους τὸ δῶρον τοῦτο τοῦ οὐρανοῦ! . . . Ἐὰν μεταξὺ ἡμῶν εὐρίσκετό ποτε προδότης τις, ὀμνύομεν νὰ τὸν καταδιώξωμεν καὶ νὰ τὸν ἐξολοθρεύσωμεν ὀμνύομεν, ἐὰν ἦναι νυμφευμένος νὰ σφάζωμεν τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του! — Ναι, ναι, ἀπεκρίθησαν ὁμοφώνως ὅλοι οἱ Ἰνδοί, αἱ κατάραι αὐταὶ ὡς πῆσωσι κατὰ τῆς κεφαλῆς παντός, ὅστις ἤθελε προδώσει τὸ μυστικόν ὀμνύομεν νὰ τὸ διατηρήσωμεν μὲ ἀπαράβατον πίστιν, καὶ νὰ ὑποφέρωμεν, ἐὰν ἦναι ἀνάγκη, τὰς φρικωδέστερας βασάνους καὶ τὸν θάνατον μᾶλλον, παρὰ νὰ τὸ ἀνακαλύψωμεν.— Ἐγὼ, εἶπεν ὁ ἄγριος Ἀζάν, ὀμνύω, ὅτι ἐὰν μεταξὺ ἡμῶν ὑπάρχη Ἰνδός τις ἄξιος τοιούτου κακουργήματος, θέλει ἀφανισθῆ διὰ τῆς χειρὸς μου, καὶ ἐὰν ὁ προδότης οὗτος εἶχε γυναῖκα καὶ τέκνα, ὀμνύω ἀκόμη νὰ κατασφάζω καὶ αὐτά. . . »

Ἡ φρικώδης αὕτη ὁμιλία δὲν ἐγένετο χωρὶς σκοπὸν. Ὁ Ἀζάν ἐμίσει τὸν νέον Μιρβάν, τὸν υἱὸν τοῦ Σιμέω, ὄχι μόνον διότι δὲν εὕρισκεν εἰς αὐτὸν ἱκανὴν σκληρότητα ἐναντίον τῶν Ἰσπανῶν, ἀλλὰ πρὸ πάντων, διότι ἐξῆλευσεν αὐτὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν ἔχαιρε πλησίον τῆς ἀγαπητῆς του Ζουμάς καὶ τοῦ προσφιλοῦς τέκνου των ὅτι κακοὶ εἶναι πάντοτε φθονεροί.»

« Ἀζάν, ἀπεκρίθη ὁ Μιρβάν, δύναται τις νὰ ἦναι πιστὸς εἰς τὸν λόγον του, χωρὶς νὰ ἔχη καὶ τὴν θηριωδίαν σου ὁὐδεὶς θέλει φανῆ ἐπίορκος, αἱ δὲ ἀπειλαὶ σου εἶναι ἀνωφελεῖς.»

Ὁ Ἀζάν παροργισθεὶς ἐμελλε ν' ἀποκριθῆ, ἀλλ' ὁ Σιμέω προέλαβε σφοδρὰν μεταξὺ των φιλονικίαν, παραστήσας πόσον ἀνόητον καὶ ἐπικίνδυνον ἦτο νὰ μακρύνωσιν ἀνωφελῶς τὰς κρυφίας καὶ νυκτερινὰς ταύτας συναθροίσεις ὅθεν ἕκαστος ἀπεσύρθη εἰς τὰ ἴδια.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΜΕΓΙΣΤΟΥ ΡΩΔΙΟΥ ΔΩΡΗΘΕΝΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΡΤΑΞΕΡΕΗΝ ΤΟΝ ΜΝΗΜΟΝΑ.

Ὅτε Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας, ὁ ἐπονομαζόμενος Μνήμων, διὰ τὸ μέγα αὐτοῦ μνημονικόν, περιήχετο τὸ κράτος του, Πέρ-

σας τις τὸ ὄνομα Ἠμίσης τοῦ προσέφερε μέγιστον ῥῶδιον εἰς ἓν ἀγγεῖον· ὁ βασιλεὺς βλέπων τὸ μέγεθος τοῦ ῥωδίου ἐκείνου ἐξεπλάγη, καὶ ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ ποῖον κῆπον ἔφερε τὸ ῥῶδιον· ἐπειδὴ δὲ ὁ Πέρσης ἀπεκρίθη, ὅτι ἀπὸ τὸν κῆπον του, ὁ Ἄρταξέρξης ὑπερευχαριστήθη καὶ ἔστειλεν εἰς αὐτὸν δῶρα βασιλικά, εἰπὼν πρὸς τούτους. Μὴ τὸν Μίθραν (τὸν θεόν), ὁ ἀνὴρ οὗτος διὰ τῆς ἐπιμελείας του θά δυναθῆ καὶ πόλιν μικρὰν νὰ κάμῃ μεγάλην.

Μὲ τοὺς λόγους τούτους, ὧ φίλοι παῖδες, ἤθελε νὰ εἶπῃ ὁ Ἄρταξέρξης, ὅτι ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς διαρκούς φροντίδος, καὶ τῆς ἀνελλιπούς σπουδῆς, δύναται καὶ αὐτὰ τὰ φυσικὰ πράγματα νὰ τὰ βελτιώσῃ.

ΟΞΥΔΕΡΚΕΙΑ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ.

Εἰς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς νήσου Σικελίας ὑπάρχει ἀκρωτήριον ὀνομαζόμενον Λιλύθαιον. Λέγει δὲ παλαιὸς τις Ἕλλην συγγραφεύς, ὅτι ἀνὴρ Σικελιώτης τότεν ὄξειαν ἤρασιν εἶχε, ὥστε στεκόμενος εἰς τὸ ἀκρωτήριον ἐκεῖνο, παρατήρει ἀπέναντι εἰς τὴν παραλίαν πόλιν τῆς Ἀφρικῆς Καρχηδόνα, ἣ ὅποια ἀπέιχε πολλὰ μίλια μακρὰν ἐκείθεν, καὶ διέκρινε τὰ πλοῖα, τὰ ὅποια ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸν λιμένα καὶ ἤρϊθμει αὐτὰ ἀκριθέστατα.

Αἱ συνδρομαὶ πέμπονται διὰ Ταμιακοῦ Γραμματίου εἰς τὸν ἐκδόστην Μ. Δ. Σακκόρραφον.

Οἰδεμία συνδρομὴ πληρώνεται ἄνευ ἀποδείξεως τοῦ ἰδίου ἐκδότου

Αἱ συνδρομαὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει γίνονται παρὰ τῷ Κυρίῳ Λ. Δεπάστα βιβλιοπώλῃ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1. Σωκράτης. — 2. Τζαμία. — 3. Ἡ φωλεὰ τοῦ ἀετοῦ μετὰ εἰκονογραφίας. — 4. Ἡ Ζουμά, ἣ ἀνακάλυψις τῆς κίννας. — 5. Περὶ μεγίστου ῥωδίου δωρηθέντος εἰς τὸν Ἄρταξέρξην τὸν Μνήμονα. — 6. Ὁξυδέρκεια Σικελιώτου.